

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 43971-12-13

ניתנה ביום 04 ספטמבר 2014

המבקש

שמעון זירה

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

החלטה

השופט עמירם רבינוביץ

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בנצרת מיום 28.11.13 (השופטת אורית יעקבס; ב"ל 13-06-24589) אשר הורה להחזיר את עניינו של המבקש לוועדה לעררים לניידות על מנת שתתייעץ עם מומחה לכלי דם, ותשקול האם יש מקום להתייעץ עם אורטופד.
2. ביום 13.8.12 התכנסה וועדה רפואית מחוזית לניידות אשר קבעה למבקש מוגבלות לצמיחות 60% לפי סעיף א-7-ב-1 בפרק "שיתוקים" ונכות יציבה של 70% לפי סעיף ח-ב-1 בפרק "תהליך אי ספיקה היקפית בעורקי הגפיים התחתונות". בוועדה ישבו מומחה לבריאות הציבור, מומחה לכירורגיה ומומחה לנוירולוגיה.
3. המוסד הגיש ערר על החלטת הוועדה. בנימוקי הערר כפי שנרשמו על ידי רופא המוסד נכתב "אין חולשה ברגליים המצדיקה קביעה א'-7-ב-1".
4. ביום 29.1.13 התכנסה ועדת עררים לניידות. בסעיף 5 לפרוטוקול נכתב: בסיכום ממצאי הבדיקה הנוירולוגית נכתב: "החזרים לא הופקו. תחושת מנח תקינה. ללא אטקסיה."

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 43971-12-13

בממצאי בדיקת כלי דם נכתב: "מצב אחרי שתל פמורו טביאלי אנטריר שהוכנס בגישה תת עורית. השתל מתפקד היטב. הבדיקה בגובה הבהונות נעשתה בשיטת פטיזמו גרפית"

לאור האמור נתנה הוועדה החלטה כי:

"מבחינה נירולוגית- אינו נכלל. ובהיבט הזה ערר המוסד התקבל.

מבחינה וסקולרית- הבדיקה הקלינית ובדיקת הדופלקס מעידה על הפרעה בינונית מצד ימין. ניתן להכלילו לפי ח-א-2 40%. ערר המוסד התקבל באשר לסעיף הוסקולרי."

על ההחלטה חתומים 3 מומחים אשר נכתב כי הם מתחום הנירולוגיה.

5. המבקש ערער על החלטה זו לבית הדין האזורי בנצרת. בערעורו טען כי החלטת הוועדה אינה מנומקת, וכן אינה כתובה בלשון מובנת. עוד טען המבקש כי הוועדה לא הסבירה, מדוע החליטה לסטות מהחלטת הוועדה המחוזית, וכן כי הוועדה לא העמידה אותו על האפשרות שאחוזי הנכות יופחתו ולא נתנה לו רשות להתגונן. ביחס להרכב הוועדה טען המבקש כי הוועדה הורכבה משלושה רופאים מומחים בתחום הנירולוגיה, וזאת למרות שהוועדה הייתה צריכה לאבחן שיתוק פגיעה וסקולרית. בעניין זה טען המבקש כי נפסק שישנו שוני בין השקפת הנירולוגיה להשקפת האורטופדיה לגבי הגדרת שיתוק, וכי בהרכב הוועדה, אשר לא נכח בה ממומחה מתחום האורטופדיה הופר האיזון הנדרש באבחון שיתוק. כן טען המבקש כי נפל פגם בכך שוועדה המורכבת מנירולוגים בלבד שינתה את הנכות בתחום כלי דם.

6. המוסד טען כי המבקש לא הוזהר לאור העובדה שהמוסד הוא זה שהגיש את הערר. כי לא נפל פגם בכך שבוועדה ישבו 3 נירולוגים מכיוון שהליקוי ממנו סובל המבקש הינו נירולוגי. כן הדגיש המוסד כי גם בוועדה מדרג ראשון לא ישב אורטופד, וכי לא היו ממצאים אורטופדיים. לעניין ההורדה במגבלות מסעיף ח-ב-1 לח-ב-2 טען המוסד כי מדובר בממוצע הניתן לבדיקה.

7. בפסק הדין שניתן בערעור ביום 28.11.13 נפסק:

"...2. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים הגעתי למסקנה שאכן נפל פגם בהחלטת הוועדה אולם לא כזה המצדיק סטיה מדרך המלך והעברת עניינו של המערער לוועדה מדרג אחר שכן מדובר בוועדה שזו לה הפעם הראשונה שהיא מתכנסת לדון בעניינו של המערער ולא ניתן להגיד שהיא נעולה על עמדתה.

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 43971-12-13

גם העובדה שהועדה לא נימקה את החלטתה אינה מצדיקה החזרת העניין לועדה מדרג אחר.

3. לפיכך ובכדי לרפא את הפגם שנפל בהחלטת הועדה, הריני מורה על החזרת עניינו של המערער לועדה, באותו הרכב, על מנת שתפעל כדלקמן:
 - א. תתייעץ עם מומחה לכלי דם, בכל הקשור לקביעה הקשורה לסעיף ח.ב.1 (שקבעה הועדה מדרג ראשון).
 - ב. תשקול, במנומק, האם יש מקום להתייעץ עם אורטופד, וזאת בהתייחס לסעיף א.1.7.1 (שקבעה הועדה מדרג ראשון).
 - ג. תנמק את החלטתה כדבעי...."

8. על פסק הדין הגיש המבקש את הבקשה דנן. בבקשתו טען כי לאחר שהועדה כבר ישבה וגיבשה את דעתה בעניינו של המבקש קיים חשש ממשי שדעתו של היועץ תושפע מדעתה של הועדה. כן חזר המבקש על טענתו כי נפל פגם בכך שבועדה לא ישב אורטופד וזאת נוכח השוני בהגדרת המונח שיתוק בהיבט הנזירולוגי ובהיבט האורטופדי. לאור האמור עתר המבקש כי עניינו יוחזר לועדה בהרכב אחר בה ישבו נזירולוג, אורטופד וכירוג כלי דם אשר בפניה לא יעמדו פסקי הדין והפרוטוקולים של הועדה נשוא הבקשה.

9. ביום 19.5.14 נעתר בית דין זה לבקשת המבקש לעיכוב כינוס הועדה הרפואית, כפי שנקבע בפסק הדין האזורי, עד למתן החלטה בבקשה דנא.

10. המוסד בתגובתו לבקשה טען שאין מקום להחליף את הרכב הועדה, וזאת בהתאם להלכה כי יש להראות טעם מיוחד על מנת להחליף הרכב וועדה. מדובר בוועדה שישבה פעם אחת, ולא ניתן לטעון כי היא נעולה בדעתה, וכן כי אין באי נימוקה של הועדה את החלטתה סיבה מספקת להחלפת הרכב הועדה. לעניין השוני בין החלטת הועדה לבין החלטה הועדה המחוזית מיום 13.8.12, טען המוסד כי אמנם נקבע כי יש לכבד את קביעותיהן של ועדות קודמות, אך אין בכך כדי לרוקן את סמכויותיהן של ועדות רפואיות מאחרות לשנות את החלטותיהן של הועדות מדרג ראשון. בנוסף טען המוסד כי יש לדחות את טענת המבקש כי הועדה לא העמידה אותו על האפשרות שאחוזי המוגבלות יופחתו, הן מכיוון שהועדה לעררים דנה בעניין המבקש בעקבות ערר שהגיש המוסד, והן מכיוון שבסעיף 5 לפרוטוקול נרשם כי "ועדה רפואית לעררים רשאית לאשר החלטת הועדה הרפואית לשנותה או לבטלה, בין

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 13-12-43971

שנתבקשה לעשות זאת ובין שלא נתבקשה, מידע זה הובא לתשומת ליבו של התובע לפני תחילת הבדיקה.

לעניין הרכב הוועדה טען המוסד כי המבקש לא הלך על פגם בהרכב הוועדה אלא רק לאחר מועד התכנסותה, וכן כי גם בוועדה מדרג ראשון לא היה מומחה לאורטופדיה, לא בוצעו בדיקות או נמצאו ממצאים אורטופדיים. וכי גם אם הרכב הוועדה היה צריך לכלול כירורג או אורטופד, הרי שפגם זה נרפא בפסק דינו של בית דין קמא.

11. לאחר הגשת תגובת המוסד הגיש המוסד השלמה לתגובתו בו טען כי לאחר בירור שערך התברר כי נפלה טעות קולמוס בכתיבת תחום מומחיותו של פרופ' אדר (שישב בוועדה נשוא הבקשה) וכי מומחיותו אינה נוירולוגיה כפי שנכתב אלא כי הינו מומחה לכלי דם. לאור זאת טען המוסד כי החלטת בית דין קמא מתייטרת בכל הנוגע להיוועצות עם מומחה לכלי דם.

12. המבקש הגיב להודעת המוסד וטען כי לא מדובר בטעות קולמוס בכתיבת תחום מומחיותו של פרופ' אדר. כן טען המבקש כי הוועדה סברה כי המוסד ערער גם על הסעיף הוסקולרי- דבר המהווה טעות, אשר ייתכן שבעקבותיה לא נשלחה אזהרה למבקש שהוועדה מתכוונת להפחית את אחוזי המגבלות שנקבעו לו.

13. ביום 6.8.14 הצעתי לצדדים כי עניינו של המבקש יחזור לוועדה בהתאם להוראות פסק הדין האזורי, אך הוועדה תתייחס רק לנושא הנוירולוגי ואילו לגבי נושא כלי הדם, דהיינו בכל הקשור לקביעה לפי סעיף ח.ב.1, תבוטל החלטת הוועדה.

14. המוסד התנגד להצעה, וטען כי בהתאם להוראות סעיף 14 לתוספות ב' להסכם הניידות, הוועדה הייתה מוסמכת לדון גם בסעיף הליקוי האחר שנקבע למבקש, ולפיכך לא חרגה מסמכותה. כן הדגיש המוסד כי בין אם הוועדה סברה כי המוסד ערער גם על סעיף ח.ב.1 ובין אם לאו, הרי שהוועדה בודקת את המבוטח מא' ועד ת' ורשאית לאשר או לשנות או לבטל על סמך שיקולים שברפואה את החלטות הוועדה מדרג ראשון בין שנתבקשה לכך ובין שלא נתבקשה, ובין שהעורר הוא המוסד ובין שהוא המבוטח.

הכרעה

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 43971-12-13

15. סעיף 14 לתוספת ב' להסכם הניידות קובע " ועדה רפואית לעררים רשאית לאשר החלטת הוועדה הרפואית, לבטלה או לשנותה בין שנתבקשה לעשות זאת ובין שלא נתבקשה, בין שהעורר הוא הנבדק ובין שהוא המוסד."

וכבר נפסק בעניין תקנה 30 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956 המקבילה לתקנה 14 המצוטטת לעיל כי הוועדה לעררים אינה כבולה לנוסח הערר שבפניה, ועליה לבטא את ממצאיה אף בהיעדר ערעור בנקודה זו או אחרת (בג"ץ 296/83 מאיר וייס נ' הוועדה הרפואית לעררים, פד"י י"ב, 95).

כן נקבע כי רק במידה ועומד בפני הוועדה ערעור המבקש בלבד, היא מחויבת להזהיר מפני האפשרות שיופחתו אחוזי הנכות שקבעה הוועדה מדרג ראשון, אף שהוא מבקש ההיפך מכך.

אכן קשה להתעלם ממצב דברים בו המוסד אינו מוצא לנכון לערער על סעיף ליקוי שנקבע על ידי הוועדה מדרג ראשון, ובאה הוועדה לעררים בנושא שלכאורה אינו עומד לדיון בפניה ומשנה את אחוז המוגבלות בניידות, מבלי שנתבקשה לעשות זאת על ידי מי מהצדדים. המבקש שמן הסתם לא צפה ולא ציפה שליקוי זה יעלה לדיון, לא התכוון כלל ל"הנחתה" זו. טוען המוסד כי נוסחו של סעיף 14 לתוספת ב' להסכם הניידות כנוסחה של תקנה 30 מאפשרת לוועדה לנהוג בדרך זו. אכן לשון הסעיף והתקנה כפשוטם מאפשרים לוועדה לדון גם בדברים שלא נתבקשה לדון בהם. נשאלת השאלה, מדוע תדון הוועדה בנושאים שלא נדרשה לדון בהם. מה התכלית של סמכות זו שהוקנתה לוועדה בתקנה זו, ומה הרציונל שעומד מאחורי סמכות זו. האם בכל מקרה רשאית הוועדה לדון בנושא שלא הונח לדיון בפניה, או יהיו מקרים שדיון כזה מן הראוי שיפסל. אודה ולא אבוש שלא נחה דעתי מסמכות זו במקרים מסוימים, ולא ירדתי לעומק הדברים העומד מאחורי סמכות רחבה זו של הוועדה, אלא שהפסיקה כולל פסיקה "עליונה" סברה באין ספור של מקרים שסמכות זו נתונה לוועדה, ולא נותר לי אלא לכונן ראשי כאגמון, תוך הבעת תמיחה ותרעומת על מצב דברים זה במקרה הנוכחי.

צר לי שהמוסד לא קיבל את ההצעה שהצעתי, לאפשר למבקש להתגונן בפני החלטה בלתי צפויה של הוועדה, אך אשר לדיון לדיון, ובאין הסכמה אין מנוס מלדחות את הבקשה, כשדברי אלה ישמשו כחומר למחשבה, שאולי יביא

בית הדין הארצי לעבודה

בר"ע 43971-12-13

לצמצם במשהו את הסמכות הרחבה של הוועדה. הבקשה נדחית ללא צו להוצאות.

ניתנה היום, ט' אלול תשע"ד (04 ספטמבר 2014) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

עמירם רבינוביץ, שופט